

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๓๘

ข้อบรรทัดต้องมีน้ำใจ

เมื่อวานนี้ปู่บ๊อบออกจากนี้โดดฝั่งพิจิตรนะใช้เล่นเมื่อไร ปู่บ๊อบออกจากนี้โดดฝั่งถึงพิจิตรไป อ.โพธิ์ประทับช้าง ไปดูยายที่ตาบอด เราปลูกบ้านให้หลังหนึ่งไม่ใหญ่โตแหละ ขนาด ๕ X ๗ เมตร ความยาว ๗ เมตร ความกว้าง ๕ เมตร ยายกับหลานอยู่ด้วยกัน ๒ คน เรียกช่างมาตกลงกันแล้วเมื่อวานนี้เขาคิดเอาแสนหนึ่งเราก็ให้ จากนั้นก็ไปติดต่อหมอที่โรงพยาบาลอำเภอ ให้หมอมามาตรวจดู เห็นสมควรยังไง ควรไปหาโรงพยาบาลจังหวัดก็ให้ไป ควรจะส่งลงกรุงเทพก็ให้ส่ง เงินค่าหยูกค่ายาการรักษาทั้งหมดเรารับให้ เราเป็นคนรับทั้งหมด

วันนี้หมอเขาจะไปตรวจ ตาข้างหนึ่งมีห้วงอยู่ มองดูแล้วมีห้วงอยู่ แต่ข้างหนึ่งหมดห้วงแล้ว ถ้าหากอยู่ใกล้ก็ไม่ยากเราจัดการเอง นี่มันพิจิตรโน่น ถ้าอยู่ใกล้แฉวนนี้หนองคาย สกล แฉวนนี้ไม่ยากเราจัดการเองเลย ผ่ากฝังส่งเสียทุกอย่างเรียบไปเลย แต่น้อยใกล้มันลำบากต้องหลายไม้หลายมือขึ้นกันไป ๆ แล้วยังเสี่ยงด้วยได้หรือไม่ได้ ถ้าอยู่แฉวน ๆ นี้เราติดต่อเอง ติดต่อกับหมอเลย เช่นอยู่แฉวนนี้ก็เอาเข้ามาโรงพยาบาลอุดรฯ ถ้าหมอมามีห้วงอยู่แต่อุดรฯไม่สามารถ ส่งกรุงเทพฯ แน่ะ เราก็ผ่ากลงกรุงเทพฯ อีกจะยากอะไรถ้าอยู่ใกล้แค่นี้ แต่น้อยใกล้ลำบาก

ตาข้างหนึ่งยังมีห้วงอยู่ เมื่อวานนี้ก็เอาแต่ของไปให้พวกอาหารการกินเครื่องกระป๋อง ให้คำดูทุกกล่อง ๆ คำเรื่อย โอ๊ย ทำไมมากนักรู้ ไม่มากละมีเท่านี้ละเอ้า คำไป คำ ๆ คำไปคำมาร้องไห้เลยร้องไห้เอาจริง ๆ ไปถึงโน้นมันสามโมงกว่า ออกจากนี้สามโมงห้านาทีไปถึงโน้นบ่ายสามโมง หกชั่วโมงเต็มนะ รถไม่ใช้วิ่งเล่น ๆ นะถ้าทางดีฟาด ๑๒๐ จนกระทั่งไปถึงคอนสารเขาปรับ เอ้า จ่ายให้เขาเรามาจ่ายนี่นะ เราไม่ได้มาเอา บอกให้ลงไปจ่ายเลย คอนสารเคยปรับ ๒ หนแล้ว เราหลบไม่ให้เขารู้ เราหลบอยู่ข้างใน เอ้า เอาไปให้ เรามาให้เราไม่ได้มาเอานี่นะ มันรถเร็วนะซีฟาด ๑๒๐ เขาก็ปรับว่าขับเร็วเกินไป ใช่แล้ว เอ้า ปรับ ปรับเท่าไร ดูเหมือน ๒๐๐ ไปอีกก็ขับบึ่งเหมือนเก่านั้นแหละ ก็คนหนึ่งรีบด่วนจะไปคนหนึ่งจะมารั้งไว้ยังไง ปรับก็ปรับไปซี

กลับมาจากโน้นสี่โมงก็มาแวะติดต่อกับโรงพยาบาลแล้วถึงออกมาอีก มาถึงนี้ ๔ ทุ่ม ๑๘ นาที เลยแยะเลย ลงจากรถเซซัดปิดถ่วงมันไม่ได้เดิน นั่งกับนอนในรถ สงสารโลกเจ้าของเลยจะตาย เราไปด้วยความสงสารนะเราตะเกียกตะกายไป ถ้าธรรมดาเราไม่ไป นี่ตะเกียกตะกายไป ไม่ไปก็กลัวไม่เหมือนเรา เราไปนี่เข้าถึง ๆ อะไรฟังด้วยหูของเราชัดเจน เห็นด้วยตาของเรามันถึงแน่ เพราะฉะนั้นไปเมื่อวานต้องได้

เข้าโรงพยาบาลจริง ๆ ไปติดต่อกับหมอเอง เขาจะไปตรวจวันนี้ อาจเข้าโรงพยาบาลจังหวัดก็ได้ เข้าโรงพยาบาลจังหวัดไม่สำเร็จแต่ยังงั้นจะหายอยู่ เอ้า เข้าโรงพยาบาลกรุงเทพ ๆ เราจะเสียให้ทั้งหมด ค่าอะไร ๆ ทั้งหมด โรงพยาบาลอุดรฯ นี้ค่อนข้างจะครบนะเครื่องมือตาเพราะเราหามาให้ ๔ - ๕ เครื่อง ค่อนข้างจะสมบูรณ์โรงพยาบาลอุดรฯ สำหรับตานะ อย่างอื่นเราก็ให้มากเหมือนกัน แต่นี้ให้เจาะจง เฉพาะตานี้ให้มาก เครื่องแพงที่สุดก็ ๔ ล้าน ๒ แสน

เราช่วยโลกแล้วเราก็พอใจนะ เราไปด้วยความเมตตาที่พอใจ ไม่ได้ไปด้วยความบีบบังคับด้วยความจำเป็นอย่างอื่นใด ไปด้วยความเมตตาของเราที่เราสบายใจ ทุกยากลำบากขนาดไหนเราก็ขึ้นไป ความเมตตาตามันอยู่กับโลกมันไม่ได้อยู่กับเจ้าของ เจ้าของไม่เห็นเมตตาเจ้าของ ตื่นขึ้นมาคิดถึงเรื่องโลกก่อนแล้ว เรื่องโลกคือว่าจะสงเคราะห์อันไหนเป็นอันดับหนึ่ง อันไหนอันดับสอง อันดับสาม คิดไว้เรียบร้อยแล้ว ตื่นขึ้นมาแทนที่จะมาคิดเจ้าของอันไหนวันนี้ไม่เห็นมี คิดแต่เรื่องโลกทั้งนั้น

เราอยากเห็นน้ำใจชาวพุทธเมืองไทยเราที่มีต่อกัน ความมีน้ำใจต่อกันนี้ไปไหนเย็นหมดนะ มีมากมีน้อยสมาคมกันได้อย่างสนิทใจไม่จิตจาง ความมีแอกใจ เช่น ขับรถไปอย่างนี้มีแอกใจต่อกัน รถคันหนึ่งขอลาทันหนึ่งก็รีบหลีกให้ นี่มีแอกใจต่อกัน พอคันหนึ่งเปิดไฟขอลาทันนี้ก็หลีกไป เราจะถือว่าทางเราถูกอย่างเดียวบึ่งไปอย่างนั้นมันไม่มีแอกใจมันเสียคน กฎเขามีไว้กลาง ๆ คนที่จะอะลุ่มอล่วยซึ่งกันและกันนั้นเป็นเรื่องของน้ำใจ อันนี้เป็นเรื่องใหญ่โตมาก

ถ้าเห็นรถเขามาทางโน้นดูแล้วทางนี้ไม่มีอะไรพอจะหลีกได้เราก็หลีกซ้ายเสียให้เขามา เรียบอกคนรถเราอย่างนั้น รถเราเป็นอย่างนั้นทั้งนั้น ไปไหนพอเห็นเขามาหลีกซ้าย บอก เราก็ลงข้างไหล่ถนนไปเลยให้เขามา นี่เรียกว่ามีแอกใจต่อกัน ไม่ถือว่าเขาผิดเราถูกอะไร ถ้าจะคอยไปถ้อยอย่างนั้นมันถ้อยผิดกันแหละมนุษย์เรา คอยแต่จะเอารัตเอาเปรียบกันถ้าความคิดเช่นนี้ออกมาในหัวใจนะ ถ้าคอยให้อภัยกันเสมอนั้นไม่เป็นไร มันหากถูกไปด้วยกันนั้นแหละ คนเราถ้อยที่ถ้อยอาศัยกัน บางทีมันจำเป็นที่เขาขอทางผ่านมาก็ให้เขามาเสีย เราก็ลงไหล่ทางเสียเมื่อไหล่ทางยังว่างอยู่ เมื่อไหล่ทางไม่ว่างเราก็รอ เป็นอย่างนั้น นี่ก็เรียกว่ามีน้ำใจให้อภัยกัน

มนุษย์เราไปไหนถ้าลงมีน้ำใจต่อกันแล้วไปไหนนำดูทั้งนั้นแหละ แม้แต่ขับรถก็นำดู ควรรอหรือควรหยุดก็หยุดถึงถูก ควรไปถึงไป เวลาไม่สำคัญยิ่งกว่าน้ำใจ และอันตรายที่จะมีต่อกัน อันนี้หนักมากอันตราย และน้ำใจที่จะมีต่อกันยึดถือไปนาน ๆ สำคัญมากกว่าเวลาที่เราจะผ่านเวลานั้น หรือเอาตามใจเวลานั้นนิดเดียว เวลากระทบกันมันรุนแรง ไม่ดี ถ้ามีแอกใจแล้วจะกระทบกันทำไม ไม่กระทบ เย็นต่อกัน แล้ว

กิริยามารยาทนี้ก็ใช้ไปเรื่อย ๆ ใคร ๆ ก็เอาไปใช้ ๆ มันก็กว้างขวางออกไปละซีบ้านเมืองเรา

ยิ่งทุกวันนี้รถมีมากเสียด้วยนะ มอเตอร์ไซด์นี่ตัวเดือน ๙ รุ้จักใหม่เดือน ๙ ตัวนี้ตัวสำคัญนะ รถใหญ่รถยนต์เขาหมดถนนไม่มีรถ เดือน ๙ มันบิ่ง ๆ มาเรื่อย พวกเดือน ๙ นี่มันสำคัญนะ เข้าใจใหม่เดือน ๙ เดือน ๑๒ นะ กลางคืนดึก ๆ มันออกทั้งนั้นนะ บิ่งบิ่ง ๆ มาเรื่อยพวกเดือน ๙ ทั้งนั้น เรามาเมื่อคืนเราถึงได้เห็นชัดเจน สามทุ่มกว่ามาจากชุมแพ รถยนต์ไม่ค่อยมี แต่พวกเดือน ๙ นี่ไหลมาตามทางเลยมีแต่พวกเดือน ๙ ออก พอว่าเดือน ๙ เข้าใจจะพวกอีสานเรา เดือน ๙ เดือน ๑๒ ทางภาคกลางเดือน ๑๒ หมาคะนอง ทางภาคนี้เดือน ๙ เดือน ๑๐ หมาคะนอง คนคะนองตลอดเวลา เพราะฉะนั้นเราจึงเอาแต่ชื่อว่าเดือน ๙ เท่านั้นแหละ ถ้าจะว่าปึกก็จะกินไปคนจะไม่รู้เรื่องด้วย ว่าเดือน ๙ ก็รู้เรื่องดี

มานี่บิ่งบิ่ง ๆ ออกมา ไหลถนนมืออยู่ไม่ไปนะชอบขึ้นมาถนนใหญ่ รถใหญ่จะหลีกจะสวนกันนี้ก็ลำบากทั้ง ๆ ที่ไหลถนนมืออยู่ก็ไม่ลง อย่างนี้ละคนเห็นแก่ตัว มองดูอย่างนี้หยาบไม่น่าดูเลย ใครก็ให้จำเอานะขับรถเดือน ๙ เดือน ๑๒ นั้นนะ ไหลถนนมืออยู่ให้ไปไหลถนนแ รถใหญ่เขาสวนกันไปสวนกันมา เขาหนักเขาไม่เบาเหมือนเราบางทีไปเฉียดเอาเสียบ้างชนเอาเสียบ้างจะว่าไง แล้วตายก็เป็นเรานั้นแหละ ว่าใครผิดก็ตามเมื่อตายแล้วไม่ดีทั้งนั้นแหละ ใครผิดใครถูกไม่ดี ถ้าว่าถูกทำไมคนตาย เนอะ มันก็ผิดทางหนึ่งจนได้ คนก็ตาย ไม่ดี ไปตามไหลถนน ยิ่งถนนที่เขามีปีกวางอะไรไว้ตรงกลาง รถจะหลีกก็เฉียด ๆ ทางโน้นหลีกก็เฉียด รถมอเตอร์ไซด์ก็มาตรงกลางนี้จะหลีกไปนี่ก็ไปไม่ได้ ต้องรอไปตลอด ตลอดแนวที่เขากั้นไว้ อย่างนี้ไม่น่าดูนะ

ต้องเห็นใจกันชิมนุษย์ขับรถ ทางนี้เป็นทางแผ่นดิน เราก็เป็นคนแผ่นดินต้องให้อภัยต่อแผ่นดินซิ รถเขาเป็นรถใหญ่ รถเราเป็นรถเล็ก ควรไปไหลถนนก็ไป ถ้าหากไม่ว่างเราจะขึ้นถนนแต่ต้องตาคล่องแคล่วว่องไว พอเห็นรถใหญ่มาควรจะหลีกข้างหลังข้างหน้าดู ควรจะลงไหลถนนก็ลงเสีย อย่าไปกีดไปขวางเขาเสียจนกินไปบางทีคนมันโมโหมันชนเอาจริง ๆ นะ ชนแล้วก็ไปเลย ตายทิ้งเปล่า ๆ ไม่เกิดประโยชน์อะไรเลย มันมีนี่คนที่มูทะลุมิ มันโมโห เป็นยังไง มันก็บิ่งเข้าชนตุ่มแล้วไปเลย เจ้าของก็ตายทิ้งเปล่า ๆ ไม่เกิดประโยชน์อะไร

อันนี้มันเรื่องกวนใจกวนโมโหกันนะเรื่องอย่างนี้ รำคาญ อย่างน้อยรำคาญมากกว่านั้นโมโห ถ้าโมโหแล้วชนแหละ ยิ่งกลางคืนด้วยแล้วยิ่งระวังยาก ชนแล้วมองหาตัวไม่เห็น ชนตุ่มแล้วไปเลย ไม่ทราบใครชนจับตัวไม่ได้ จับก็จับมาอะไรผู้ตายมันตายแล้วนี่ จับแล้วมันก็ไม่ได้อะไรนี่นะ นี่ละสอนโลกสอนไปอย่างนี้จนกระทั่งขับรถขับรา

หลงตาบัวไม่ได้ขับรถแหละ แต่ก็สอนคนขับรถจนได้ เพราะคนขับรถมันขวางตานี้
นั่งบนรถไปก็รู้ คนขับมีมารยาทไม่มีมารยาทก็รู้ ขับส่วนมากไม่ค่อยมีมารยาท รถพวก
เดือน ๙ นี้ไม่มีนะ เราอยากว่าไม่มี มารยาทไม่ค่อยปรากฏนะ มีแต่บึ้ง ๆ ๆ